

ЗОРНИЦА

Първият брой на вестника е отпечатан в Цариград на 2.I.1876 г.

Година 139 • февруари 2015 • брой 2 • 0,30 лв. • Най-старият български седмичник

Неефективността на съдебната система и развалата сред магистратите са една от постоянните теми в публичното говорене днес. Почти никой не вярва на съда и на способността му да наказва престъпниците и да решава спорове. Има нещо много българско в

тази картина. Българинът постоянно страда от остра липса на справедливост – не само в обществото, но и някак в живота въобще. Неслучайно е измислил и си повтаря поговорката „Бог високо, цар – далеко“. Няма кой да защити правдата по нашата грешна земя. Бог се възприема като неясна сила, безразлична към нашите страдания, а държавните власти са заети със своите си користни интереси, вместо да прилагат закона.

Затова българинът е склонен сам да раздава правосъдие поне с думи. Като търси мярката за справедливост в някакво общонародно мнение, общонародна правда. Дълго време тази правда си остава наистина само под формата на мнение – който не живее според нея, попада под народното проклятие, но все пак продължава да живее и в крайна сметка подлележи на съда на историята. (Спомнете си Вазовата „Грамада“.) Но ето че смутните времена в средата на XX век откриват възможности за грубо налагане на „народна правда“ за каквото българинът преди не е и мечтал. С помощта на нахлулите в страната съветски войски е установена „народна власт“. Тя е дадена в ръцете на „народни хора“, за които няма Бог, а законността и съдът са отживелици. Тяхната правда е правото на насилено, завистта и клеветата. За тях „народът“ е олицетворение на собствената им примитивност, а ръцете им са развързани да се саморазправят с тези, които не смятат за част от този народ – т.е. с всички, които ги превъзхождат по нещо.

Саморазправата е страшна. За няколко седмици след 9 септември 1944 г. очаквалата толкова дълго правда българска земя се напоява с кръвта на хиляди невинни свои чада. Малко по-късно за прикриване на извършените и за оправдаване на планираните нови убийства и издевателства е съставен нарочен „Народен съд“. Неговите заседатели са все „народни хора“, малцина от тях имат юридическо образование. Но затова пък имат достатъчно остро чувство за „народна правда“, за да погубят цветта на нацията, без да им мигне око.

Оттогава са изминали седем десетилетия. „Народната република“ рухна под тежестта на собствената си неправда. Новите времена донесоха нов тежък дефицит на справедливост в обществото. Обезглавеният някога народ започна да търси достойни водачи, които да го изведат от благополучието. И недоумява защо такива няма или се намират трудно. Защото не осъзнава, че сам се е осъдил на такова състояние. Народният съд е бил всъщност съд не на народа, а над народа. Осъдили сме сами себе си на безпътица, на безпамятност, на бездуховност, на изоставане в развитието спрямо свободния свят.

СЪДЪТ НА(Д) ЕДИН НАРОД

Може да се възрази, че Народният съд не е бил народно дело. Историческите факти говорят, че става дума за планомерно унищожение на националния елит, подготвено от служители на една чужда сила – СССР, с цел пълното подчиняване на България и лесно манипулиране на нейното население. (Вж. статията „Как беше съкрушен националният елит“ в настоящия брой.) Но все пак остават трудни и страшни въпроси. Защо този погром се е случил само в България, а не и в останалите източноевропейски страни, които също са били под съветска окупация? И там властта е упражнявана от комунисти, подчинени на Москва, които обаче не са стигнали

Безумният рече
в сърцето си: Няма Бог.
Поквариха се; извършиха
омразни дела; няма кой
да прави добро.

Псалм 14:1

до такива низини на националното предателство и до геноцид. Защо забравата относно деянията на Народния съд е обхванала напълно и младото, и по-старото поколение? Дали не защото забравяме твърде лесно онези дела, които негласно бихме оправдали? Дали националният събирателен образ на Бай Ганьо с неговото „Калпав народ било това учениците!“ не би издал същите присъди, ако беше заседател в Народния съд?

Има едно силно библейско предупреждение срещу тези, които се опитват да съдят според своята собствена правда: „И ти си без извинение, о човече, който и да си, когато съдиш другия; защото в каквото съдиш другия, себе си осъждаш... Божията съдба против тези, които вършат тези работи, е според истината“ (Римл. 2:1-2). Мисля си, че това се отнася не само за отделни хора, но и за цели народи и култури. Бог може да е високо според българското разбиране, но често „слиза“ сред народите, за да ги съди. И то не само при Второто пришествие, но и в историята – примерите на Содом и Гомор, на Египет, Ниневия и Вавилон и на самия избран Божий народ са красноречиви. Ако Божият съд против тези нации е бил строг и неумолим, има ли основания да смятаме, че ще отмени нашия народ?

Дадено ни е време за национално покаяние, за да издигнем Христовата правда вместо нашата. Но се боя, че това време не е много.

Тодор ВЕЛЧЕВ

РЕДАКЦИОННА

Подрязването на лозовите пръчки

Месец февруари е свързан с българската църковна, фолклорна, че и аграрно-производствена традиция с почитането на паметта на Св. Трифон, съответно с Празника на лозаря. Ние, протестантите, не гледаме с добро око на тази традиция, в която виждаме прикрити езически корени, а и повод за мнозина да се отдадат на пиянски веселби до загуба на разсъдъка.

В същото време знаем, че подрязването на лозите е необходимо за тяхното развитие и че в Библията то присъства като образ на духовен опит.

„Аз съм лозата, вие сте пръчките, – казва Господ Исус. – Отец е земеделецът. Всяка пръчка в Мене, която не дава плод, Той я отрязва и всяка, която дава плод, подрязва я, за да дава повече плод“. Строго предупреждение за тези, които заменят истинния Бог с идоли, но и строг поглед към нас, които се гордеем, че познаваме Божието Слово.

Вестник „Зорница“ се опитва да изпълнява ролята на инструмент в Господнята ръка за духовно *ободряване* и за умствено *отрезвяване*. Най-напред с това, че ни предизвиква да проверим дали сме запазили доверието си в Божието Слово – Библията. Защото „Библията е права и днес“. Ако признаем, че историята потвърждава обещанията и предупрежденията на Словото, дошли от древността, би трябвало да се ободрим и – отрезвим (!), че стоим в присъствието на Един, Който е верен на Завета Си със Своя народ. В такъв случай, ако като част от този народ Той ни подложи на „подрязване“, нека нашата спасителна реакция да бъде по-силно вкопчване с вяра в Неговата личност, за да *пребъдем* в Него.

В тази перспектива напомнянето в този брой на трагични събития от близкото минало би трябвало да развие у нас духовна зрялост, да ни направи по-чувствителни към правдата и по-решителни да казваме истината.

П-р Данаил ИГНАТОВ

Народен обвинител (Г. Петров) и народни съдии (1 състав на Народния съд). Снимка: Държавна агенция „Архиви“.

Как беше съкрушен националният елит на България

Към края на XIX и началото на XX век България излиза от своето Възраждане с голям духовен и интелектуален потенциал. Въпреки историческите превратности и катастрофалните последици от войните в периода 1913-1918 г. следващите две десетилетия на Третото българско царство са белязани от осезаем напредък и от постепенното оформяне на същински национален елит: духовен, политически, стопански, културен, военен. Малката ни държава има всички шансове да се впише в семейството на развитите европейски страни. Но

установената след преврата на 9 септември 1944 г. комунистическа диктатура успява да зачеркне тези перспективи. Особено чрез проведенния планомерен и всеобхватен погром на националния елит.

Първият съкрушителен удар срещу елита на България е нанесен с присъдите на първи и втори състав на т.нар. Народен съд, произнесени преди 70 години, в следобедните часове на 1 февруари 1945 г. Прочетени са 140 смъртни присъди срещу народни представители, министри, регенти, политици от всякакви партии, които са разстреляни още съ-

щата нощ край бомбена яма в Централните софийски гробища. Списъкът на осъдените бързо набъбва с работата на останалите състави на противоконституционния трибунал – общо 9155 присъди, от които 2730 смъртни и 1305 доживотни. За сравнение, на Нюрнбергския процес на смърт са осъдени едва 14 висши нацистки водачи! В страните, през които минава Червената армия, също се създават подобни съдилища, но разликата със случилото се в България е очебийна.

Следва на 2 стр.

Как беше съкрушен националният елит на България

Следва от 1 стр.

В Югославия смъртно наказание се предвижда за опожаряване на населени места, избиване на мирно население и на партизани, заловени в плен (но не и ако са убити в сражение). За Унгария българският обвинител Георги Петров се изказва така: „Народният съд там издава такива меки присъди, че може смело да се нарече един чисто противонароден, пораженски съд.“ А за Румъния отбелязва: „Народният съд там остава само на книга – резултати никакви!“ В Полша са съставени военни трибунали, които разглеждат дела за извършени престъпления от „немските окупатори и изменници на полския народ“. Подобна е постановката в Чехословакия, но там е учреден Държавен съд. Как можем да си обясним „революционната ярост“ в България, която не само че не е била под фашистки режим, но дори не е участвала във войната със свои войски?

Краткият отговор гласи: цветът на българската общественост се унищожава целенасочено, за да се осуети свободното и независимо развитие на страната и да се разчисти пътят за съветизирането ѝ. Действията в никакъв случай не са стихийни, а последователно дирижирани от националния предател Георги Димитров в Москва. (Запазената кореспонденция между него и върхушката на Комунистическата партия е изцяло на руски език!) Ето и кратка хронология на погрома с цитати от Г. Димитров и българските му съратници (с дата и в курсив):

- От 9 до 30 септември 1944 г.: След навлизането на съветските войски в България без съд и присъда са избити над 30 000 души – полицаи, кметове, учители, чиновници, едри и дребни собственици, магистрати, лекари, офицери, духовници, журналисти, учени. Времето до съставяне на Народен съд „може да се използва за негласна ликвидация на най-злостните врагове, която се провежда от наши вътрешни тройки“ (25 септември).

- До началото на ноември 1944 г.: В цялата страна са назначени от Министерския съвет „народни обвинители“, а „народните съдии“ се избират от областните комитети на Отечествения фронт, доминирани от комунистите, без да се изисква задължително юридическо образование. Георги Димитров нарежда: „Процесите да не се бавят заради разни процесуални форми. Тук съди народът, а той трябва да съди бързо и сурово“ (4 ноември).
- Ноември 1944 г.: От Писателския съюз са изключени 29 души за „противонародна дейност“. От Съюза на българските художници са изключени 22 души, от Съюза на артистите – 29. С лозунга „Вън отявлените фашисти“ се отстраняват преподаватели от висшите учебни заведения. Професори като М. Арнаудов и П. Венедиков са обвинени за преподаване и проповядване на „великобългарски шовинизъм“. Прогонени са и много професори по агрономство, лесовъдство и редица технически дисциплини, нямащи нищо общо с идеологията или историята. На 22 ноември Министерският съвет решава да бъдат уволнени 25 преподаватели в Софийския университет, а по-късно още 20.
- Декември 1944 г.: Духът на обвинението в Народния съд трябва да бъде насочен срещу патриотичната мисъл, разобличена като „великобългарски шовинизъм“ в услуга на германските интереси. „Иването на Червената армия даде мощен тласък на всенародно движение и доведе до падането на антинародния режим... така руският народ за втори път помогна на българския да се освободи от робство... Настъпна нова ера в историята на българския народ“ (17.XII). Що се отнася до присъдите, нарежданията от Москва са категорични: „Никой не трябва да бъде оправдан“ (20 декември).
- 1 февруари 1945 г.: Присъди на първи и втори състав на Народния съд срещу представители

на политическия и военния елит. Присъдите са предварително решени от Политбюро на Комунистическата партия, като броят на смъртните е увеличен спрямо първоначалния план.

- От началото на март 1945 г.: Пети специален състав на Народния съд разглежда обвиненията срещу „дейци на идеологическия фронт“ – художници, писатели, учени, журналисти. Подсъдимите са общо 101, между тях и вече убитите Йордан Бадев, Данаил Крапчев и Райко Алексиев.
- Край на април 1945 г.: Близките на осъдените от Народния съд са изселени „в подходящи за целта райони“. Г. Димитров нарежда: „Част от тях трябва да бъдат изпратени на принудителни работи. Никакви съображения за хуманност и милосърдие не трябва да играят в дадения случай каквато и да е роля“ (17 април).
- В периода 1944-1962 г. през концентрационните лагери (създадени на 20 декември 1944 г. с нарочна наредба закон) преминават над 250 000 души. В тях при т.нар. Великденска акция (29 април 1951 г.) са изпратени осъдени от Народния съд, които междувременно вече са излежали присъдите си. Все още липсват сигурни данни за общия брой на загиналите в лагерите.

Трудно могат да се оценят всички последствия за България от тази поредица от мрачни дела. Приложен е мащабно и безпощадно подходът на цар Навуходоносор спрямо завладения Ерусалим: „И пресели... всичките първенци и всичките юначни мъже, десет хиляди пленници, и всичките дърводелци и ковачи; останаха само по-сиромашката част от людето на земята“ (IV Царе 24:14). С тази разлика, че българският елит не е преселен, а унищожен – от свои сънародници, а не от чужденци. А духовният плен и криза на България продължават вече 70 години, колкото пленът на евреите във Вавилон. Остава да се надяваме, че настава времето на техния край.

(По материали от www.decommunization.org и книгата на П. Мешкова и Д. Шарланов *Българската гилотина. Тайните механизми на Народния съд*, София, 1994 г.)

Подбор и редакция: Тодор ВЕЛЧЕВ

Божите деца

Рождество Христово отмина. За много „християни“ и този празник свърши, защото яденето и пиенето свършиха. Има обаче една група хора, за които Рождество Христово е всекидневна радост. В техните души звучат постоянно думите на необикновената вест, проехтяла над Витлеемското поле. Казвам „необикновена“, защото тази вест не идва от някоя земна инстанция, а направо от небето, прогласена от Божия пратеник, който казва: „Не бойте се, защото ето, благовестявам ви голяма радост, която ще бъде за всички хора“. А „всички хора“ означава всички, които са живели, живеят и ще живеят на нашата земя

от Адам до второто идване на Исус.

Божият пратеник продължава: „Днес ви се роди в Давидовия град Спасител, Който е Христос Господ“ (Лука 2:10-11). Сънените овчари реагират веднага, стават и отиват, намират детето и му се покланят. Може би Бог благоволява да извести тази новина първо на тях, защото именно в техен обор Светото семейство е намерило подслон.

Но какво става във Витлеем? Улигани в денонощно посрещане и изпращане на гости, витлеемци научават по-късно с почуда новината за родения Спасител от овчарите. Старейшините от синагогата във Витлеем също очакват Месия, но не като дете. Техният въображаем

Месия е едър, силен мъж, който ще дойде от племето на Юда, ще събори властта на римляните и ще установи царството на Давид и Соломон. Никой не смее да отиде и да се поклони на детето цар, за да не предизвика гнева на Ирод както дошлите с тази цел мъдреци.

И така думите на апостол Йоан, че „у Своите си дойде, но Своите Му не го приеха“, са много точни!

Подобна картина виждаме и днес. Ние, които сме приели християнството преди 1150 години, с всеобщо покръстване с преведената Библия от светите братя Кирил и Методий на славянски език, колко рядко ще чуем поздрава: „Честито Рождество Христово!“ А ни се говори до втръсване за един несъществуващ Дядо Коледа. И с тази подмяна духовно се хранят нашите деца.

Тази подмяна на името, което трябва да честваме, е на практика лъжа. Всяка лъжа е грях и ражда само грях. Децата ни растат в общество, което приема лъжите твърде лесно. Детската престъпност, която постоянно расте, би трябвало да събуди днешните педагози, учители и възпитатели. Те трябва да проумеят основната причина за това явление.

Моралното разложение, кражбите, побоищата, убийствата и наркоманията са ежедневие. Корупцията е проникнала и в политиката, и във властта, и в средите на интелигенцията, че и в църквата. Редовно чуваме за изоставени новородени деца и изхвърлени на улицата стари хора. Кой ще ни помогне?

Има само един – Божият Син, Който дойде, за да съсипе делата на дявола (I Йоан 3:8). Ето Исус и днес зове: „Пуснете децата да дойдат при Мене и не ги възпирайте, защото на такива е Божият царство“. Той зове и нас: „Елате всички“. Евангелската вест гласи: „А на онези, които Го приеха, даде право да станат *Божии деца* – на тези, които вярват в Неговото име“ (Йоан 1:12).

Слава на Господа, че в числото на „онези“ съм и аз. Когато светът затваря вратите си за Исус, Бог отваря небето Си за нас, които Го обичаме и сме предали сърцата си да бъдат люлка на Детето – Божий Син.

В Първото послание на Йоан (3:1) четем: „Виждете каква любов ни е дал Отец – да се наречем Божии деца, (и добавя) а такива и сме“. Ти, който четеш тези редове, можеш ли да кажеш: „А такъв съм и аз“?

Много са призованите, но малцина са се покаjali и плакали за греховете си пред величието на родения между нас Бог. Спасени по благодат чрез вяра в Исус, ние чакаме със спокойствие и радост времето, когато Той ще ни повика, за да пребъдем с Него във вечността!

Никола Сотиров КЪСАКОВ

Снимка: <http://townhall.com/>

Може ли християнинът да се впише в живота на един народ, който бива обожествен от своята власт? Лютеранският богослов Дитрих Бонхьофер (1906-1945 г.) отговаря, че дълг на всеки вяращ е да противодейства на такъв режим и на такава идеология. Това му отрежда съдбата на затворник в концентрационен лагер и в крайна сметка го осъжда на смърт.

Дитрих Бонхьофер завършва протестантско богословие в Тюбинген и защитава докторат в Берлин, където през 1929 г. е хабилитиран (получава титла „приват доцент“) едва на 25-годишна възраст. Следва двугодишна специализация в САЩ. Тук Бонхьофер служи като проповедник и учител сред черното малцинство и сред ниските социални слоеве, което го прави чувствителен към проблемите на тези хора – според собствените му думи преживяното го кара „да се обърне от фразеологията към реалността“. След завръщането си в Германия преподава систематично богословие в Берлинския университет и е ръкоположен за пастир в лютеранската църква „Св. Матей“.

Обещаващата църковна и академична кариера на Бонхьофер обаче е осушена от идването на власт на националсоциалистите през януари 1933 г. Той се превръща в изявен критик на режима от самото му начало. Като се противопоставя решително на намесата на Хитлер

в живота на Лютеранската църква (чрез т.нар. Движение „Германски християни“), той става един от основателите на „Изповядващата църква“, която отказва да се съобразява с държавната политика и следва библейските принципи.

Дитрих Бонхьофер

Обезсърчен от положението в своята страна и с надеждата да намери подкрепа в чужбина, Бонхьофер приема поканата да бъде пастир в немскоезична църква в Лондон. Но не за дълго. Макар че е в безопасност като емигрант, през 1935 г. той изненадващо решава да

се върне в нацистка Германия и да поеме ръководството на нелегалната семинария във Финкенвалде. „Стигнах до заключението, че с идването си в Англия съм направил грешка. Нямам правото да участвам във възстановяването на църковния живот в Германия след войната, ако не съм споделил изпитанията на това време заедно с моя народ. Немските християни са изправени пред ужасна алтернатива: да желаят поражението на своята страна в името на оцеляването на цивилизацията или да желаят победата на своята страна, което би довело до краха на цивилизацията. Аз знам коя алтернатива трябва да избира. Но не мога да направя този избор, докато съм в безопасност.“

След затварянето на семинарията от Гестапо и арестуването на много пастири и студенти Бонхьофер пише знаменитата си книга *Цената на ученичеството (Nachfolge)*. В този блестящ анализ на Нагорната проповед (Мат. 5-7 гл.) той порицава разбирането за „евтината благодат“ като прикритие на етичeskото безразличие и го противопоставя на „скъпоценната благодат“. Продължавайки нелегално да преподава, Бонхьофер започва да сътрудничи и на нелегалната съпротива срещу режима. Той помага за извеждането на евреи от страната. Воден от убеждението, че Хитлер прилича на безумец, „врязващ се с автомобилата си в множество невинни минавачи“, през 1943 г. той се включва в заговор за убийството на Фюрера.

След като е арестуван заради мощта, която е оказал на евреи, Бонхьофер е разкрит като участник в заговора. Надеждата, че ще се спаси от гнева на режима, е нищожна. Но богословът изпитва душевен мир. Той казва, че страданието му е станало по-добър ключ към разбирането на света, отколкото щастието някога е могло да бъде.

Преди 70 години, на 7 февруари 1945 г., Бонхьофер е изпратен в покрития с мрачна слава концентрационен лагер Бухенвалд. Там вече са намерили смъртта си хиляди хора, някои от които след жестоки медицински експерименти. Три месеца по-късно името на Бонхьофер попълва списъка на жертвите. Той е обесен само дни преди съюзниците от антихитлеристката коалиция да освободят лагера. И така осъществява на дело своето собствено богословие, много точно изразено в *Цената на ученичеството*: „Единственото, което има значение, е действителното подчинение. Това ще избави човека от много трудности и ще го направи свободен да стане Божие чадо.“

Когато едно управление узурпира мястото, което се полага единствено на Бога, какво трябва да стори християнинът? Чрез своя живот и чрез своята смърт Бонхьофер дава пример за едно възможно решение. Разбира се, трябва да бъдем внимателни с приложението на принципа. Светото Писание ни предупреждава да не вършим зло с цел да дойде добро (Римл. 3:2).

Бележка на редакцията: Рубриката е посветена на кръгли годишнини от ключови събития в християнската история. По материали от *Christianity.com*. Превод с допълнения: Тодор ВЕЛЧЕВ.

Кой ще устои пред маскарада на злото?

Времето е най-драгоценното (макар и незапълнимо докрай) наше достояние и затова всеки път, когато се обърнем назад, ни гнети мисълта за загубеното време. „Загубено“ бих нарекъл това време, когато не сме живели като хора, не сме набирали опит, не сме се учили, не сме създавали, не сме се наслаждавали и не сме страдали. Загубеното време е незапълнено, празно време. Изминалите години на хитлеристката диктатура, разбира се, не бяха такива. Неизмеримо много беше загубено, но не сме пилели времето си напразно. Трябва да се признае, че осъзнатите впоследствие знания и опит са само абстракции на самия преживян живот. Но ако способността да забравяме можем да наречем благодатен дар, то паметта трябва да отнесе към един живот с чувство за отговорност. Ще се опитам да направя равностметка за онова, което сме натрупали за изминалото време, равностметка за нашия съместен опит и знания. Това не са лични преживявания и не е систематично изложение, а са изводи за човешката природа, до които достигнахме, общувайки помежду си, сред съмишленици. Тук няма нищо ново; всичко, разбира се е отдавна известно, но ни е дадено, за да го преживеем и познаем отново.

Познава ли историята хора като нас – които през живота си не са чувствали твърда почва под краката си; за които всички достъпни алтернативи на съвременното са били еднакво непоносими, чужди на живота, безсмислени; които са търсели източник на сила отвъд всички съблазни на настоящия момент, потапяйки се всецяло в миналото или в бъдещето, и които – не бих ги нарекъл мечтатели, – са били

в състояние да очакват с такова спокойствие и увереност осъществяването на своето дело? Дали мислещите, съзнаващи отговорността си хора от някое поколение, живеещи в навечерието на велик исторически поврат, са изпитвали по-различни чувства от нашите настоящи чувства, тъкмо защото пред очите им се е раждало нещо наистина ново, което не може да се очаква от алтернативите на днешния ден?

Грандиозният маскарад на злото смеси всички етически понятия. Злото се явява във вид на светлина, на благодеяние, на историческа необходимост, на социална справедливост, и това обърква онези, които изхождат от унаследените етически понятия; а за християнина, който се опира на Библията, това е потвърждение за безкрайното коварство на злото. Извън всяко съмнение е *поражението на „разумните“*, с техните най-добри намерения и наивно неразбиране на действителността, с тяхната постоянна увереност, че само чрез разум могат да изправят изкълчената става. В късогледството си те желаят да бъдат справедливи към всички страни и без да постигнат нещо, загиват между чука и наковалнята на противоборстващите сили. Разочаровани от неразумността на света, разбирайки, че са обречени на безплодие, те опечалени се оттеглят настрана и без съпротива стават плячка на по-силния.

Още по-трагичен е *крахът на всеки етически фанатизъм*. Фанатикът си въобразява, че чистотата на принципа е достатъчна, за да я противопостави на силата на злото. Но подобно на бик при коридра, той поражавя червения плащ вместо човека, който го размахва, хаби безсмислено силите си и загива. Той се

оплита в несъщественото и попада в примката на по-умния съперник.

Съвестният човек самотен се противи на натиска на ситуацията, изискваща решение. Но мащабите на конфликтите, при които е принуден да направи избор, имайки за единствен съветник и опора своята съвест, го разтерзават. Безбройните благопристойни и съблазнителни одежди, с които се кипри злото, когато се примъкват към него, лишават съвестта му от увереност, вселяват в нея плахост, докато накрая той стигне до извода, че може да се задоволи с оправдаваща (не обвиняваща) съвест. Защото човекът, чиято единствена опора е съвестта, не е в състояние да разбере, че злата съвест може да бъде по-полезна и по-силна от измамената съвест.

Един сигурен път, който може да ни изведе от дебрите на всевъзможните решения, изглежда изпълняването на дълга. При това заповедта се възприема като нещо абсолютно достоверно; отговорността за нея носи онзи, който я е издал, а не изпълнителят. Но човекът, който е ограничен в рамките на своя дълг, никога не ще дръзне да извърши нещо на свой риск – а само такива постъпки могат да поразят злото в самото му сърце и да го надвият. *Човекът на дълга в крайна сметка ще бъде принуден да изпълни дълга си и към дявола.*

А онзи, който, възползвайки се от своята свобода в този свят, се опита да не падне по лице в калта; който

поставя необходимото дело по-високо от неопетнеността на своята съвест и репутация; който е готов да принесе безплодния принцип в жертва на плодотворния компромис или безполезната мъдрост на „златната среда“ – в жертва на продуктивния радикализъм, трябва да се пази да не би свободата да си направи зла шега с него. *Той се съгласява с лошото, за да предотврати по-лошото*, и не е в състояние да разбере, че по-лошото, което иска да избегне, може да бъде и по-добро. Тук е коренът на много трагедии.

Избягвайки публичните сблъсъци, човек си намира убежище в личната порядъчност. Но той е принуден да замълчи и да си затвори очите за несправедливостта, която се твори около него. Той не върши отговорни постъпки и репутацията му остава неопетнена, но затова се заплаща цената на самоизмамата. *Каквото и да прави, няма да му даде покой мисълта за това, което не е направил*. И той или загива от това безпокойство, или става по-лицемерен от всеки фарисей.

Кой ще устои? Не онзи, чиято последна инстанция са разсъдъкът, принципите, съвестта, свободата и порядъчността, а този, който е готов да пожертва всичко това, когато, съхранявайки вярата си и опирайки се само на своята връзка с Бога, бива призван към дела с послушание и отговорност; този, комуто отговорността е присъща и чийто живот е отговор на въпроса и зова на Бога. Но къде са тези хора?

Дитрих БОНХЬОФЕР

Предлагаме на читателите текст на големия немски богослов Дитрих Бонхьофер (вж. статията от рубриката за християнска история). Поставените въпроси са доста актуални и за съвременното българско общество, макар и при други обстоятелства. Текстът е от книгата: D. Bonhoeffer, *Widerstand und Ergebung*, Hamburg 1974. Превод със съкращения: Тодор ВЕЛЧЕВ. Текстът е публикуван в списание *harta-bg.info*.

ЗА ВАС ЖЕНИ

Надежда

Надеждата – това е очакване, вяра, че ще се случи нещо добро. Надеждата е част от ценностната система на вярващия. К. С. Луис я нарича „една от богословските добродетели“.

Библейската надежда представлява „надеждата за вечен живот, който преди вечни времена е обещал Бог, Който не лъже“ (Тит 1:2). Затова тази надежда не е нещо несигурно и илюзорно. Тя е възможна чрез вяра в живия Бог, на Когото можем да възложим упованието си. Вечният живот не е само нещо, на което се надяваме в бъдеще. Той е наше притежание от момента, в който приемем Христос за наш Спасител и Господ. Сигурността ни почива на обещанието на Бога, а Той няма да измами никого. Обещанията на Словото са напълно верни – изпълнени и изпълними в бъдеще. Затова ап. Павел пише в Римляни 15:4: „Чрез твърдостта и утехата на Писанията да имаме надежда“. В писанието чуваме гласа на живия

Бог. Словото може да ни донесе утеха в твърдостта така, че да имаме надежда. Надеждата означава да гледаме отвъд настоящето, към вечността.

Основанието за нашата надежда е възкръсналият Христос, в Когото имаме обещание за вечен живот. Христос е наречен „нашата надежда“ (1 Тим. 1:1) и „надеждата на славата“ (Кол. 1:27). Нямаме друго основание да очакваме небето, освен самия Спасител. Понеже Той обитава в нас, това ни помага да имаме твърда и непоколебима увереност за небето, като че ли сме вече там. Всички, които чрез вяра получават Божията благодат, имат и надеждата да видят Божията слава: „Чрез вяра придобихме и достъп до тази благодат, в която стоим и се радваме поради надеждата за Божия слава“ (Римл. 5:2). Ап. Петър призовава да имаме „пълна надежда за благодатта, която ще ни се даде, когато се яви Исус Христос“ (1 Пет. 1:13). Уверени сме, че когато настъпи подходящото време, Исус Христос ще дойде в слава. Заедно с това ние с надежда очакваме прославянето на нашето смъртно тяло.

Надеждата е *помощ в скръбта* за наши починали близки и приятели. Разбира се, нормално е да изпитваме мъка от загубата им. Но в I Солунци 4:13 ап. Павел ни насърчава с думите: „А ние не желаем, братя, да останете в неизвестност за ония, които умират, за да не скръбите като другите,

ХРИСТИЯНСКИ ХАРАКТЕР

които нямат надежда“. Макар със сълзи на очи, можем да се радваме за новото място, където е нашият мил роднина или приятел, защото знаем, че раздялата е временна.

Словото ни насърчава да *свидетелстваме* за надеждата: „Почитайте в сърцата си Христос като Господ, като бъдете винаги готови да отговаряте, но с кротост и страхопочитание, на всекиго, който ви пита за вашата надежда“ (1 Пет. 3:1). На първо място самите ние трябва да се покланяме на Господа със страхопочитание, а след това да бъдем смели и готови да изповядаме надеждата си пред невярващите. Говоренето ни да бъде кротко и смирено – да огрязва нашата почит към Бога. Да подхождаме с такт и любов към събеседниците си, така че и те да пожелаят да имат същата надежда.

Трябва да живеем на тази земя, „ожидайки блажената надежда“ (Тит 2:13). Величието на надеждата за вечния живот на небето, на блаженството, което ще изпитаме при явяването на нашия Бог и Спасител Исус Христос, може да бъде истинско вдъхновение в нашето понякога трудно ежедневие. Сега вървим през пустинята на живота, но краят на пътя е обещаната прекрасна вечност.

Елка ДЖАМБАЗОВА

38. Свидетелство за древния Моав

През 1868 г. германският мисионер Ф. А. Клайн обхожда на кон библейските места в Палестина. В днешна Йордания, близо до град Дивон, който се намира в някогашния Моав, един голям дялан камък предизвиква у него особен интерес. Жълтият пясък почти го е затрупал. Той слиза от коня и с огромно усилие изправя еднометровия камък. С джобното си ножче и носната си кърпа изчиства полепналия пясък и открива един надпис от 34 реда на древноеврейски.

Веднага на мястото се явяват множество въоръжени араби и с жестове му казват, че камъкът е техен и искат да им заплати голяма сума. Клайн няма толкова пари, но преценява, че това е знаменита находка, затова на нася местонахождението на камъка върху една карта и тръгва да намери начин да събере исканата сума.

Френското правителство отпуска нужните средства и възлага покупката на френския изследовател Клермон-Жано. Но когато, снабден със сумата, той пристига на мястото, разбира, че арабите са разбили камъка на парчета, разчитайки на по-голяма печалба. След много трудности и действия за издирването,

след безкрайни пазарлъци Клермон-Жано успява да събере всичките 18 по-малки и две по-големи парчета. Слепват ги и ги закарват в Лувъра.

Учените установяват, че това е един от най-старите писмени документи в Палестина, датиращ от 840 г. пр. Хр., на моавско наречие, което е много сходно с библейския език. Този исторически документ съдържа името на царя на Моав – Миса, въстанал срещу Израил след смъртта на цар Ахаав, както е описано в Библията, в IV Царе 3:4-5.

Надписът гласи: „Аз съм **Миса**, син на **Кемош** (бог на Моав), цар на Моав... Моят баща е бил 30 години цар на Моав, а аз станал цар след моя баща и съградих тази висока светиня в чест на **Кемош в Кирихох**, като светиня на спасението, понеже той ме спаси от всички мои угнетители и ми помогна да спечеля надмощие срещу всички мои врагове. **Амврий** беше цар на Израил и потискаше Моав през много дни, защото **Кемош** се сърдеше на своята земя. После го наследих неговият син, но и той каза „Искам да продължа потисничеството над Моав през моя живот“, каза той така, но аз спечелих

БИБЛИЯТА Е ПРАВА И ДНЕС

надмощие срещу него и срещу неговия дом; и Израил пропадна завинаги... по мое нареждане изкопите за Кирихох бяха направени от израилски пленници.“

В този писмен документ на моавския цар Миса се съдържа не само неговото име, но и още три библейски имена. Едното е името на цар Амврий – царят, който съгражда столицата на Израилевото царство Самария (III Царе 16:24-28), за което писахме в предишен брой.

Другото библейско име, което се среща в надписа, и то два пъти, е това на столицата на Моав – град Кирихох, библейският град Кириат-Сефер (Исус Навин 15:15), споменат на някои места в Библията съкратено само като Кир (IV Царе 16:9; Амос 1:15; Исаия 22:6). Третото име е това на Израил.

Двадесет и шест века този камък е лежал наполовина заровен в пясъците. Но идва време, когато земята „проговаря“, за да потвърди истинността на Библията! Ние трябва да сме благодарни, че в наше време археолозите откриват все нови и нови потвърждения на това.

Цвете КУЛИЧЕВА

20. НА ПЪТ ЗА ОСТРОВ ПАТМОС

На петия ден следобед конференцията завърши. Всички бяхме много обогатени и духовно насърчени. Не можехме да не сравним всичко научено с времето днес, защото днешният свят не се различава много от света по времето, когато Бог отправя Своите писма до седемте църкви. Днешните хора също търсят предимно охолство и удоволствия. Много малко знаят за Бога, а и много малко се интересуват от Бога. Но и днес Бог крепи църквата и 2000 години по-късно нейната роля и предназначение са същите, както и тогава. Колкото и слаба да е, тя пак е „стълб и утвърждение на истината“. Какво иска Бог днес от християните? Първо, да огледаме себе си, своя живот, своите светилници. Дали пръскат светлина наоколо? Ако има нещо негодно на Бога, нека се покаем. Бог ни предупреждава и ни чака. Нека не отлагаме. Словото казва: „Днес, ако чуеш гласа Му, не закоравявай сърцето си“.

На нас като живи камъни в Христовата църква Бог поверява благоветието. От нас Бог очаква да бъдем вестители на истината. Нека бъдем верни Божии слуги, защото Исус

казва: „Който победи, ще се облече в бели дрехи и аз никога няма да излича името му от книгата на живота“ (Откр. 3:5). И „на този, който победи, ще дам да седне на Моя престол“ (Откр. 3:21). Нека приемем поканата на Исус, за да не останем отвън с непокорните.

Конференцията завърши с Господня трапеза. В една мюсюлманска страна, в хотел, обслужван само от мюсюлмани, ни пригответе участие и с видимо уважение и зачитане се отнесоха към нашето тайнство. Персоналът в ресторанта и кухнята стояха прави и се усещаше почитта към това тайнство.

Предпоследната вечер някои от участниците в конференцията, като се разхождали из града, чули християнска музика в едно кафене. Влезли вътре и разбрали, че едно семейство, дошло да мисионерства, отворило кафене, където музиката е само християнска. Беседват с посетителите, раздават брошури. Приятно ни беше да срещнем вярващи. Насърчително е, че на всяко време и място Бог поставя свои „златни светилници“, които да разпръскват Неговата светлина.

На другия ден в 4:30 ч. ни сервираха закуската, защото рано с параходче щяхме да потеглим за остров Патмос. Бях много впечатлена от начина, по който ни сервираха. Макар че това беше последната ни сутрин и всичко вече беше платено, те не спестиха нищо. Продължиха да отрупват бюфета с храна.

На пристанището ни разделиха на две групи. Гражданите на Европейския съюз минаха без проверки през една врата. Останалите, чиито държави не бяха членки на Евросъюза – американците, швейцарците и наша милост*, минахме през друга врата след съответната митническа проверка – печати, визи и пр.

Качихме се на едно малко корабче, разположихме се удобно и с малко тъга се разделихме с Турция – страната, за която имахме толкова грешна представа. Ние видяхме страна, чието население беше повече от 90% мюсюлманско, но нямаше държавна религия, а всички религии бяха равнопоставени. Страна, осеяна с джамии, коя от коя по-пищна и богато украсена, но много слабо посещавани. Богатите много обичаха да дават пари, за да се строят джамии, но с това в повечето случаи се изчерпваше тяхната религиозност. Страна, по чиито улици и в най-големите горещини срещаме забулени с фереджета жени, редом с които ходеха момичета с минижупи,

момичета, владеещи по няколко езика, жени, работещи в хотели, канцеларии, банки или пък като учителки, стюардеси, медицински сестри и лекарки. Те никога не биха сложили фереджета.

Последната връзка с Турция беше това малко параходче, блестящо от чистота.

Нашите мисли се насочиха напред към о. Патмос.

Цвете КУЛИЧЕВА

* През 1996 г. България не беше член на Европейския съюз.

ЗОРНИЦА

Редакционна колегия:

п-р Христо Куличев, п-р Данаил Игнатов,
п-р Станислав Алексиев, Радостин Марчев,
Олег Константинов, Тодор Велчев,
Влади Райчинов, п-р Даниел Топалски

Редактор на броя: п-р Данаил Игнатов

Езиков редактор: Светлина Игнатова

Коректор: Милена Темкова

Предпечат: Олег Константинов

Печат: АБА Принт ЕООД

Адрес на редакцията:

Фондация „Духовност и милосърдие“

София 1225, ул. „Богдан Моцев“ №2

тел.: 02/ 839 4117

e-mail: vestnik.zornitsa@gmail.com

ISSN 0861-3826

През 1996 г. Годишната конференция за пастири и съпругите им към Международната федерация на свободните евангелски църкви (IFFEC) се проведе в Турция. Участниците имаха възможност да обиколят редица археологически местности, свързани с библейската история. След конференцията те посетиха и остров Патмос, където е бил заточен апостол Йоан. Настоящата поредица е пътепис за тези посещения.